

DE EUROPESE GRONDWET

VERDRAG
TOT VASTSTELLING VAN EEN

GRONDWET
VOOR EUROPA

Europese Unie

GOEDKEURING VAN DE EUROPESE GRONDWET

- De Grondwet moet door de lidstaten met eenparigheid van stemmen worden goedgekeurd tijdens een intergouvernementele conferentie, ofwel een “IGC” (hetgeen betekent dat iedere regering over een ‘gegarandeerd recht van veto’ beschikt) (Verdrag van Nice VEG 48)
- Zij moet door alle landen worden ondertekend en bekrachtigd (Verdrag van Nice VEG 313)
- De Grondwet treedt in de plaats van alle voorgaande verdragen (IV-3)
- De Grondwet treedt in werking wanneer zij door alle staten is bekrachtigd (IV-8)
- Indien binnen een periode van twee jaar minimaal 80% doch niet alle landen haar hebben bekrachtigd, dient er een **politieke oplossing** te worden gevonden die door alle partijen wordt onderschreven (politieke verklaring en IV-7.4)
- Ieder land is gerechtigd zich terug te trekken, met inachtneming van een opzegtermijn van twee jaar (I-59)

WIJZIGING VAN DE EUROPESE GRONDWET

METHODE WAARVOOR BEKRACHTIGING IS VEREIST

- Door een Conventie wordt een voorstel geformuleerd (IV-7.2)
- Het voorstel wordt behandeld tijdens een ‘intergouvernementele conferentie’ (IV-7)
- Instemming van en bekrachtiging door alle landen is vereist (IV-8)

METHODEN WAARVOOR GEEN BEKRACHTIGING IS VEREIST

- Landen kunnen ertoe besluiten intensiever met andere te gaan samenwerken – ‘nauwere samenwerking’ (I-43)
- Staatshoofden en regeringsleiders kunnen er bij de meeste vraagstukken toe besluiten het unanimitetsvereiste te wijzigen in stemmen met gekwalificeerde meerderheid – ‘verdiepingsclausule’, IV-7a (ook ‘passerelle’ genoemd)
- Er kunnen nieuwe onderwerpen worden toegevoegd – ‘flexibiliteitsclausule’ I-17, mits die binnen de doelstellingen van de Grondwet vallen

STRUCTUUR VAN DE GRONDWET

- Inleiding ('Preambule')
- DEEL I – Doelstellingen, waarden en werkwijzen
- DEEL II – Gezamenlijke grondrechten (het 'Handvest')
- DEEL III – Beleid en bevoegdheidsterreinen
- DEEL IV – Algemene slotbepalingen
- BIJLAGE – Protocollen en verklaringen
  - Protocollen zijn juridisch bindend, verklaringen zijn dat niet.
  - Voorgaande protocollen en verklaringen verliezen hun geldigheid indien zij niet worden opgenomen of geherformuleerd

INSTELLINGEN VAN DE UNIE

- **Het Europees Parlement** (I-19)
  - 750 leden met ingang van 2009 (kleinere landen hebben verhoudingsgewijs meer EP-leden dan grotere landen) (I-19.2)
- **De Europese Raad** (I-20)
  - De staatshoofden en regeringsleiders van de EU-lidstaten en de voorzitter van de Commissie (I-20.2)
  - Er wordt een permanente “voorzitter van de Europese Raad” geïntroduceerd (I-21)
- **De Raad van Ministers** (I-22)
  - Eén vertegenwoordiger per lidstaat op ministerieel niveau (I-22.2)
  - Besluitvorming normaal gesproken met gekwalificeerde meerderheid van stemmen (I-22.3)

INSTELLINGEN VAN DE UNIE

- **De Commissie** (I-25)
  - Eén volwaardig lid per lidstaat tot 2014 (I-25.3 en Verdrag van Nice 211 VEG)
  - Daarna hebben slechts tweederde van de lidstaten een commissaris met stemrecht. In de EU25 betekent dat 17 leden van de Commissie (I-25.4)
- **Het Hof van Justitie** (I-28)
  - Minimaal één rechter per land (I-28.2)
  - De hoogste gerechtelijke instantie voor al het Gemeenschapsrecht (III-281.3 en I-28)
  - Met gekwalificeerde meerderheid van stemmen kan worden besloten tot de oprichting van gespecialiseerde rechtbanken (I-28.1 en III-264)

DE GEWONE WETGEVINGSPROCEDURE

- De Commissie heeft als enige instelling het recht tot het indienen van wetgevingsvoorstellen (I-33 en III-302)
- De Raad van Ministers en het Europees Parlement zijn gerechtigd tot het indienen van verzoeken om wetgeving, maar niet tot het indienen van wetgevingsvoorstellen (I-33 and III-302)
- Een nieuwe wet kan alleen worden aangenomen indien de Raad en het Europees Parlement er overeenstemming over hebben bereikt
- Wetgeving kan worden aangenomen, gewijzigd of verworpen met een absolute meerderheid van stemmen in het Parlement (I-33 en III-302)
- Wetgeving kan worden aangenomen, gewijzigd of verworpen met een ‘dubbele meerderheid’ in de Raad van Ministers (I-24)
- De Raad kan een amendement dat door de Commissie is afgewezen slechts aannemen met eenparigheid van stemmen (III-302.9)

DUBBELE MEERDERHEID IN DE RAAD VAN MINISTERS

- 55% van de lidstaten... (I-24)
(twee derde van de landen indien het voorstel niet is ingediend door de Commissie of de minister van Buitenlandse Zaken van de EU – voor politieke en justitiële samenwerking gelden speciale regels)
- ...die tezamen minimaal 65% van de totale bevolking van de EU vertegenwoordigen (I-24)
Tot 2009 blijft het systeem van het wegen van stemmen in de Raad van Ministers van kracht. Daarbij geldt een meerderheid van 232 van in totaal 321 stemmen als gekwalificeerde meerderheid in een uit 25 landen bestaande EU (protocol betreffende de overgangsbepalingen inzake de instellingen en organen van de Unie, titel 2, art. 2)

VOORBEELDEN VOOR DE EU25:

- Drie grote landen samen met een vierde land kunnen een voorstel tegenhouden. Een blokkade vereist altijd minstens vier landen
- De tien nieuwe lidstaten kunnen gezamenlijk geen besluiten tegenhouden
- De elf kleinste landen kunnen gezamenlijk een besluit tegenhouden dat door de overige veertien wordt gesteund

DE BEVOEGDHEDEN VAN DE UNIE

- **Exclusieve bevoegdheden** van de EU (I-12)
  - Lidstaten zijn uitsluitend gerechtigd op te treden met toestemming van de EU
- **Gedeelde bevoegdheden** (I-13)
  - Op terreinen waar de EU in wetgeving voorziet hebben de lidstaten niet langer het recht om zelf wetgeving op te stellen
- **Bevoegdheid om coördinerend op te treden** (I-16)
  - Bevoegdheid van de Unie om ‘ondersteunend, coördinerend of aanvullend’ op te treden ten aanzien van de acties van de lidstaten
  - De EU kan wetten aannemen, maar is niet gerechtigd tot harmonisering van de wetten van de lidstaten (I-15.5)

DE BEVOEGDHEDEN VAN DE UNIE

- Coördinatie van het economisch beleid (I-14)
- Speciale regels voor de eurozone (I-14.1 en protocol)
- Gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid, en een geleidelijke bepaling van een gemeenschappelijke defensie (I-15, I-39-40)
- Ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid (I-41)
- De EU onderhandelt namens alle lidstaten over internationale overeenkomsten op die gebieden waar zij intern wetgevingsbevoegdheid heeft (I-12.2 en I-6)
- Rechtspersoonlijkheid (I-6, I-39, I-40, I-41)
  - De pijlerstructuur verdwijnt

EXCLUSIEVE BEVOEGDHEDEN

(I-12)

- Douane-unie
  - Mededingingsregels voor de werking van de interne markt
  - Monetair beleid voor de lidstaten die de euro als munt hanteren
  - Instandhouding van de biologische rijkdommen van de zee
  - Gemeenschappelijk handelsbeleid
-
- Internationale overeenkomsten = “rechtspersoonlijkheid”
(I-12.2 en I-6)

GEDEELDE BEVOEGDHEDEN

(I-13)

- Interne markt
- Sociaal beleid, voor de in Deel III genoemde aspecten
- Economische, sociale en territoriale samenhang
- Landbouw en visserij (met uitsluiting van de instandhouding van de biologische rijkdommen van de zee)
- Milieu
- Consumentenbescherming
- Vervoer
- Trans-Europese netwerken
- Energie
- Ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid
- Gemeenschappelijke veiligheidsvraagstukken op het gebied van volksgezondheid, voor de in Deel III genoemde aspecten

GEBIEDEN VOOR COÖRDINEREND OPTREDEN

(I-16)

- Bescherming en verbetering van de gezondheid van de mens
- Industrie
- Cultuur
- Toerisme
- Onderwijs, jeugd, sport en beroepsopleiding
- Civiele bescherming
- Bestuurlijke samenwerking

De EU kan bijvoorbeeld wel een parallel onderwijsstelsel oprichten, maar heeft geen wetgevingsbevoegdheid ten aanzien van de inhoud van het onderwijs in de afzonderlijke lidstaten

RECHTSHANDELINGEN VAN DE UNIE

Wetgevingshandelingen

- Wetten – voormalige “verordeningen”, verbindend in al hun onderdelen en rechtstreeks toepasselijk (I-32)
- Kaderwetten – voormalige “richtlijnen”, gericht op de lidstaten (I-32)
- Worden gezamenlijk aangenomen door de Raad en het Parlement (75% van alle beleidsterreinen)

Niet-wetgevingshandelingen

- Verordeningen en besluiten (I-34)
  - Verbindend (verordeningen zijn rechtstreeks toepasselijk), aangenomen door de Raad, de Commissie of de ECB
- Aanbevelingen en standpunten (I-32 and I-34.2)
  - Niet-verbindend

RECHTSHANDELINGEN VAN DE UNIE

- Gedelegeerde verordeningen voor niet-wezenlijke onderdelen van de wetgeving (I-35)
  - Vastgesteld door de Commissie, verbindend als wetten
  - Door de Commissie vastgestelde wetten kunnen slechts worden tegengehouden met een absolute meerderheid in het Parlement of een gekwalificeerde meerderheid in de Raad (I-35)
- Uitvoeringshandelingen
  - Voorzien de Commissie of de Raad van uitvoeringsbevoegdheden wanneer een eenvormige uitvoering noodzakelijk is (I-36)

HET HANDVEST VAN DE GRONDRECHTEN WORDT JURIDISCH BINDEND

De uitspraken van het Europees Hof van Justitie in Luxemburg zijn bindend

- Recht op menselijke waardigheid
- Recht op leven
- Recht op menselijke integriteit
- Verbod van folteringen en van onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen
- Verbod van slavernij en dwangarbeid
- Recht op vrijheid en veiligheid
- Eerbiediging van het privé-leven en van het familie- en gezinsleven
- Bescherming van persoonsgegevens
- Recht te huwen en recht een gezin te stichten
- Recht op onderwijs
- Recht op eigendom
- Asielrecht
- Recht op collectieve onderhandelingen en op collectieve actie
- Recht op toegang tot arbeidsbemiddeling
- Actief en passief kiesrecht bij gemeenteraadsverkiezingen
- Recht op behoorlijk bestuur
- Recht op toegang tot documenten
- Recht zich te wenden tot de Ombudsman
- Recht van petitie
- Recht op een doeltreffende voorziening in rechte en op een onpartijdig gerecht
- Recht om niet tweemaal in een strafrechtelijke procedure voor hetzelfde delict te worden berecht of bestraft
- Vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst
- Vrijheid van meningsuiting en informatie
- Vrijheid van vergadering en vereniging
- Vrijheid van kunsten en wetenschappen
- Vrijheid van beroep en recht om te werken
- Vrijheid van ondernemerschap
- Vrijheid van verkeer en van verblijf
- Legaliteitsbeginsel en proportionaliteitsbeginsel inzake delicten en straffen
- Recht op diplomatieke en consulaire bescherming
- Actief en passief kiesrecht bij de verkiezingen voor het Europees Parlement
- Vermoeden van onschuld en rechten van de verdediging
- Recht op gelijkheid voor de wet
- Recht op non-discriminatie
- Recht op culturele, godsdienstige en taalkundige verscheidenheid
- Recht op gelijkheid tussen mannen en vrouwen
- De rechten van het kind
- De rechten van ouderen
- Integratie van personen met een handicap
- Recht op voorlichting en raadpleging van de werknemers binnen de onderneming
- Bescherming bij kennelijk onredelijk ontslag
- Rechtvaardige en billijke arbeidsomstandigheden en -voorwaarden
- Verbod van kinderarbeid en bescherming van jongeren op het werk
- Bescherming van gezins- en beroepsleven
- Sociale zekerheid en sociale bijstand
- Gezondheidsbescherming
- Toegang tot diensten van algemeen economisch belang
- Milieubescherming
- Consumentenbescherming

NIEUWE WETGEVINGSGEBIEDEN IN DE GRONDWET

- Bescherming van intellectuele eigendomsrechten
- Kosmische ruimte
- Energie
- Cultuur
- Sport
- Civiele bescherming
- Bestuurlijke samenwerking
- Humanitaire hulp
- Toerisme
- Immigratie
- Diensten van algemeen belang
- Ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid
- Asiel
- Europese strafrechtelijke samenwerking
- Grondrechten – het Handvest in Deel III

(Enkele gebieden zijn aan de orde gesteld in het kader van de flexibiliteitsclausule in art. 308)

BUITENLANDS EN VEILIGHEIDSBELEID

- Voor belangrijke gebieden binnen het **buitenlands en veiligheidsbeleid** is het vereiste van eenparigheid gehandhaafd (I-39)
Tijdens een Europese Top kan unaniem worden vastgesteld dat in plaats van met eenparigheid van stemmen, met gekwalificeerde meerderheid van stemmen wordt besloten over buitenlands beleid - niet over defensie (I-39.8)
- De **militaire dienstplicht** blijft een bevoegdheid van de lidstaten
Desalniettemin geldt het volgende:
  - Tijdens een Europese Top kan met eenparigheid van stemmen worden bepaald dat er een gezamenlijk defensiebeleid wordt ingevoerd. Dat beleid dient vervolgens door de lidstaten te worden bekrachtigd overeenkomstig hun onderscheiden grondwettelijke bepalingen (I-40)
  - Op basis van een meerderheidsbesluit ligt dezelfde mogelijkheid open voor landen die aan striktere militaire eisen voldoen en een gestructureerde samenwerking willen aangaan (I-40.6)

DE FINANCIËN VAN DE EU

- Aanvullende ‘eigen middelen’ (financiering van de EU) kunnen slechts met eenparigheid van stemmen beschikbaar worden gesteld (I-53)

Desalniettemin geldt het volgende:

- De Europese Raad kan unaniem besluiten dat de Raad een meerjarig kaderprogramma aanneemt (I-54.4)
- Jaarlijkse begroting – Zowel het Europees Parlement als de Raad kunnen vragen om een nieuw voorstel (I-55)
- De EU beschikt over ‘eigen middelen’, waarvoor een plafond geldt dat momenteel is vastgesteld op 1,24% van het BNP (I-53)
- Een meerderheid in het Europees Parlement en de Raad kan voorzien in aanvullende inkomsten in de vorm van ‘negatieve uitgaven’ en boetes
- De lidstaten zijn verplicht de Unie van de noodzakelijke middelen te voorzien (I-53.1)

WAARDEN VAN DE UNIE

- De Europese Grondwet is gebaseerd op gemeenschappelijke waarden:

(I-2)

Menselijke waardigheid

vrijheid

democratie

gelijkheid

rechtsstaat

mensenrechten

rechten van minderheden

pluralisme

verdraagzaamheid

rechtvaardigheid

solidariteit

non-discriminatie

gelijkheid van vrouwen en mannen

DOELSTELLINGEN VAN DE UNIE

- De EU heeft vele, uiteenlopende doelstellingen (I-3):

- bevordering van de vrede, haar waarden en het welzijn van haar volkeren
- alsmede van een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid zonder binnengrenzen ...
- ...en een interne markt waarin de mededinging vrij en onvervalst is
- Duurzame ontwikkeling op basis van evenwichtige economische groei
- Een markteconomie met een groot concurrentievermogen
- Prijsstabiliteit
- Volledige werkgelegenheid en sociale vooruitgang
- Een hoog niveau van de bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu
- Bevordering van wetenschappelijke en technische vooruitgang
- Bestrijding van sociale uitsluiting en discriminatie
- Sociale rechtvaardigheid en bescherming
- In haar betrekkingen met de wereld buiten haar grenzen handhaaft en bevordert de Unie haar waarden en belangen en...
- ...draagt zij bij aan de vrede
- Veiligheid
- De duurzame ontwikkeling van de aarde
- Solidariteit en wederzijds respect tussen de volkeren
- Vrije en eerlijke handel
- Uitbanning van de armoede
- Bescherming van de mensenrechten ...
- ...in het bijzonder de rechten van het kind
- Strikte nakoming en ontwikkeling van het internationaal recht ...
- ...met inbegrip van de inachtneming van de beginselen van het Handvest van de Verenigde Naties
- Gelijkheid van mannen en vrouwen
- Solidariteit tussen de generaties
- Economische, sociale en territoriale samenhang
- Solidariteit tussen de lidstaten
- De verscheidenheid van cultuur en taal
- Het belang van de instandhouding en de ontwikkeling van het Europees cultureel erfgoed

DE ROL VAN DE KIEZER IN DE GRONDWET

- De kiezers kunnen iedere vijf jaar hun stem uitbrengen op hun vertegenwoordigers voor het Europees Parlement. Zij hebben op die manier invloed op de wetgeving in Europa als geheel. De kiezers kunnen de wetten in hun eigen land niet veranderen als die ook vallen onder EU-wetgeving
- De kiezers kunnen in de nationale verkiezingen hun stem uitbrengen en aldus de stemwijze van hun land in de Raad van Ministers beïnvloeden
- De kiezers kunnen niet zelf de commissaris van hun land en evenmin de Commissie of de voorzitter van de Europese Raad verkiezen
- De kiezers kunnen er wel voor zorgen dat hun land zich geheel uit de EU terugtrekt, met een opzegtermijn van twee jaar. Veel landen die zelf geen lid van de EU zijn, hanteren echter wel het Gemeenschapsrecht.

BENOEMING VAN DE UITVOERENDE MACHT

- Na de komende verkiezingen voor het Europees Parlement komen de 25 regeringsleiders bijeen. Met een gekwalificeerde meerderheid van de lidstaten (18 van de 25) die bovendien 65% van alle burgers vertegenwoordigt, worden de volgende bewindslieden benoemd (I-21 en I-24.2):
  - De voorzitter van de Europese Raad
  - De “eerste minister” van de EU (voorzitter van de Commissie)
  - De minister van Buitenlandse Zaken van de EU (die ook vicevoorzitter van de Commissie is)

En mogelijk ook:

- De “minister” van Financiën en Economische Zaken van de EU
- De “minister” van Justitie en Binnenlandse Zaken van de EU

BENOEMING VAN DE UITVOERENDE MACHT

- De regeringen dragen kandidaten voor voor de voorzitter en de overige leden van de Europese Commissie (I-26)
- Onderworpen aan de goedkeuring van het Europees Parlement is de benoeming van:
  - De voorzitter van de Commissie (I-19.1), met dien verstande dat er slechts één kandidaat wordt voorgedragen
  - De Commissie in haar geheel (I-26.2), met dien verstande dat het Parlement zelf geen kandidaten kan voordragen
- De Europese Raad wijst de voorzitter en de overige leden van de Europese Commissie aan met gekwalificeerde meerderheid (I-26)
- Het Europees Parlement kan de Commissie ontslaan met een tweederde meerderheid van de stemmen en een absolute meerderheid van zijn leden, maar is niet gerechtigd een nieuwe Commissie te verkiezen (I-25.8)

Alternatief verslag

HET EUROPA DER DEMOCRATIEËN

- De Grondwet is niet op democratische wijze tot stand gekomen
  - De kandidaat-lidstaten waren in het Presidium slechts door een enkele waarnemer vertegenwoordigd
  - Slechts drie politieke families waren in het Presidium vertegenwoordigd
  - De leden konden hun wijzigingsvoorstellen niet laten vertalen, verspreiden, bespreken of in stemming laten brengen
- De Conventie was niet representatief voor de volkeren van Europa
  - De 49% die in 1992 in Frankrijk tegen het Verdrag van Maastricht had gestemd, was niet vertegenwoordigd
  - De Ierse en Zweedse meerderheid die haar stem had uitgebracht tegen respectievelijk het Verdrag van Nice (2002) en de euro (2003) was slechts door vervangers vertegenwoordigd
  - De eurorealisten en eurosceptici waren in het Presidium en de secretariaten niet vertegenwoordigd
- Het alternatief verslag eist een NIEUWE CONVENTIE, en wel een die veel representatiever en democratischer is, zowel wat betreft werkwijze als inhoud

VIJFTIEN AANDACHTSPUNTEN

1. **Een verdrag in plaats van een Grondwet:** Een Europa der democratieën in plaats van een EU-staat
2. **Een afgeslankt verdrag:** De 97.000 pagina's EU-wetgeving moeten worden uitgedund en vereenvoudigd, met een nadruk op grensoverschrijdende vraagstukken waar het voor afzonderlijke nationale parlementen moeilijk is doelmatig wetgeving op te stellen
3. **Open voor alle** democratische staten in Europa die het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens eerbiedigen
4. **Vereenvoudiging van de besluitvorming** door de dertig verschillende procedures terug te brengen tot twee: wetten en aanbevelingen die met een meerderheid van 75% van de lidstaten worden aangenomen, tenzij anders bepaald
5. **Recht van veto bij essentiële vraagstukken,** waarover door de nationale parlementen wordt besloten en die bij de eerstvolgende Europese Top aan de orde worden gesteld

VIJFTIEN AANDACHTSPUNTEN

6. Wetten voor gemeenschappelijke kernvraagstukken:

Gemeenschappelijke marktregels met minimumnormen voor werknemers, consumenten, gezondheid, veiligheid en het milieu

7. Flexibele samenwerking: Nauwere samenwerking, waartoe op basis van unanimiteit kan worden besloten

8. Transparantie: Alle bijeenkomsten en documenten open en toegankelijk, tenzij 75% van de staten anderszins beslist

9. Eén stem per lidstaat in de Raad, en besluitvorming met een meerderheid van 75% die bovendien minimaal de helft van de EU-bevolking vertegenwoordigt

10. De Commissie: bestaat uit één vertegenwoordiger van ieder nationaal parlement, die verantwoording aflegt aan en ontslagen kan worden door het Europees Parlement; de voorzitter van de Commissie wordt door alle nationale parlementen verkozen, die ook beslissen over het jaarlijkse wetgevingsprogramma

VIJFTIEN AANDACHTSPUNTEN

11. Het **Hof** mag zelf geen “wetgeving” opstellen en dient het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens na te leven
12. **Partnerschapsovereenkomsten** met andere landen, bijstand voor armere staten
13. **Beter toezicht** door de Ombudsman, de Rekenkamer en de Commissie begrotingscontrole, die inzage hebben in alle documenten
14. **Gelijkheid van de talen** in de wetgeving
15. **Geen EU-leger**, vredeshandhaving door de Verenigde Naties, defensie via de NAVO of in een onafhankelijke hoedanigheid

De DEMOCRATISCHE machtsstructuur volgens het alternatief verslag

- De Commissie wordt verkozen door de nationale parlementen, die de kiezers rechtstreeks vertegenwoordigen
- De nationale parlementen doen wetgevingsvoorstellen
- Voor wetgeving met een grensoverschrijdend effect is de goedkeuring vereist van 75% van de lidstaten in de Raad, en een parallelle behandeling in de nationale parlementen
- De nationale parlementen zullen zich normaal gesproken neerleggen bij de stem van de meerderheid, maar hebben desalniettemin het recht van veto bij bijzonder belangrijke wetgeving
- Het Europees Parlement kan over alle wetten zijn veto uitspreken, maar de wetgevingsbevoegdheid ligt bij de nationale parlementen
- In deze structuur hebben de kiezers het laatste woord, kunnen wetten na verkiezingen worden gewijzigd, leggen ministers en commissarissen verantwoording af aan hun parlementen en kunnen zij bovendien worden ontslagen

De DEMOCRATISCHE machtsstructuur volgens het FEDERALISTISCHE MODEL

- De Commissie wordt verkozen door het Europees Parlement en kan door dat parlement te allen tijde worden ontslagen
- Bevoegdheden die door nationale parlementen worden overgedragen aan Brussel, worden opgenomen in een democratisch Europees parlementair stelsel dat werkt zoals het nationale stelsel
  - Wetten worden in een tweekamerstelsel goedgekeurd, en wel met een gewone meerderheid in beide kamers
  - De lidstaten zijn vertegenwoordigd in de Raad (één stem per lidstaat), en de burgers rechtstreeks in het Europees Parlement (waar de zetels volgens een proportioneel stelsel worden toebedeeld dan wel via een stelsel van minimumvertegenwoordiging)
- In deze structuur hebben de Europese kiezers het laatste woord, kunnen wetten na verkiezingen worden gewijzigd, leggen ministers verantwoording af aan hun nationale parlement en commissarissen aan het gemeenschappelijk Europees Parlement

ZAL DE EUROPESE GRONDWET LEIDEN TOT:

- Overdracht van bevoegdheden van nationale parlementen aan Brusselse ambtenaren?
- De transformatie van wetgevende in uitvoerende bevoegdheden?
- Een toename of juist een vermindering van de invloed van de kiezer?

ALTERNATIEF I: HET EUROPA DER DEMOCRATIEËN

- Doet bevoegdheden terugkeren naar de lidstaten en richt zich op grensoverschrijdende vraagstukken
- Maakt bij de controle op EU-besluiten en de verkiezing van commissarissen gebruik van nationale parlementen
- Geeft de kiezers in de natiestaten het laatste woord, en eerbiedigt te allen tijde de nationale grondwetten
- Gelooft niet in een ‘Europees volk’

ALTERNATIEF II: HET FEDERALISTISCHE MODEL

- Voorziet in een overdracht van bevoegdheden van de nationale parlementen naar een Europees Parlement dat uit twee kamers bestaat
- Staat niet toe dat de wetgevingsbevoegdheden van de lidstaten worden omgezet in uitvoerende, niet-transparante bevoegdheden
- Geeft de Europese kiezers het laatste woord, en voorziet in een Europese federatie met een gemeenschappelijke parlementaire democratie die door de Europese kiezers wordt beheerd

TER AFSLUITING

Waar gaat uw voorkeur naar uit?

- De Europese Grondwet?
- De alternatieve Europese visie voor een Europa der democratieën?
- De federalistische visie voor een democratische EU met een gemeenschappelijk Europees parlementair stelsel?
- **U kunt zelf beslissen**